

Rapport om utdanningskvalitet

studieåret 2019/2020

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn/Innledning	2
1. Kultur for systematisk kvalitetsarbeid.....	2
Dokumentasjon av utdanningskvalitet.....	2
Samarbeid og samspill med studentene	3
Høy deltakelse på Studiebarometeret	4
Akkreditering og re-akkreditering.....	5
2. Kvalitet i studieprogramdesign og utdanningsledelse	6
God sammenheng og samsvar mellom læringsutbytte, undervisnings- og læringsformer og vurderingsordning i studieprogrammet.	6
Kvalitetsindikatorer	6
Utdanningsledelse.....	8
Faglig og sosial inkludering av studenter	8
3. Kvalitet i utdanningsfaglig kompetanse	9
Pedagogisk kompetanseheving hos undervisere.....	9
Pedagogisk kompetanse	9
4. Kvalitet i samspillet med samfunnet	10
Samarbeid med arbeidslivet for å utvikle studieprogrammene	10
Kvalitet i praksis	11
5. Kvalitet i internasjonalisering	11
6. Kvalitet i studentenes læringsutbytte etter endt utdanning.....	13
Avslutning.....	13
Oppfølgingsområder for 2021	14

Bakgrunn/Innledning

I oktober 2019 vedtok NOKUTs styre innstillingen fra Sakkyndig komité, der de slo fast at Nord universitets kvalitetssystem og det systematiske kvalitetsarbeidet tilfredsstilte alle krav i tilsynsforordningen. Samtidig som komiteen godkjente det systematiske kvalitetsarbeidet, kom den med elleve råd til forbedring og oppfølging. Dette resulterte i at det ble igangsatt flere utviklingsprosjekter og tiltak. Rapporten viser hvordan komiteens råd følges opp. Situasjonen som oppsto med Covid-19 i vårsemesteret, resulterte i at mye av oppfølgingsarbeidet ble satt på vent. Arbeidet med å sikre god undervisning, forsvarlig eksamensgjennomføring og opprettholdelse av studentenes progresjon i utdanningene ble prioritert. Oppfølgingsarbeidet har derfor færre resultat å vise til enn planlagt.

Årets kvalitetsrapport er utformet med utgangspunkt i aktuelle målområder i handlingsplan for Utdanningsutvalget (UU). Den ivaretar styrets vedtak fra behandling av rapport 2018/2019, der det bes om at denne rapporten viser hvordan NOKUTs tilbakemeldinger og de planlagte utviklingsprosjektene er blitt fulgt opp. Dette blir forsøkt ivare tatt ved å ramme inn komiteens råd og la teksten følge disse. Noen råd kan ha tilhørighet flere steder i teksten, men det er forsøkt å plassere rådene der de har sterkest sammenfall med tema i handlingsplanen.

Høsten 2019 ble det satt i gang en arbeidsgruppe med representanter fra fakultetene og studieavdelingen, som skulle følge opp rådene fra sakkyndig komité og gå igjennom rutiner og prosessbeskrivelser i kvalitetssikringssystemet. Arbeidet kom godt i gang, men ble avbrutt i mars på grunn av nedstengningen.

Noen kvalitetsområder har vi mål på, mens andre er rent kvalitative og uten systematiske målinger som kan følge utviklingen over tid. Som et eksempel vil arbeidet med å øke gjennomføring, vil noen tiltak kunne gi effekt på kort tid ved utskifting av pensumlitteratur. Andre tiltak trenger lengre tid, for eksempel bygge et fagmiljø, eller å legge om en studieplan.

1. Kultur for systematisk kvalitetsarbeid

Denne rapporten deler kultur for systematisk kvalitetsarbeid inn i:

- dokumentasjon av utdanningskvalitet
- samarbeid og samspill med studentene
- høy deltakelse på studiebarometeret
- akkreditering og re-akkreditering

Komiteens råd nr. 1:

Styrke den skriftlige dokumentasjonen av resultater i kvalitetsarbeidet, samt dokumentasjon av tiltak og oppfølging av tiltak på lavest operative nivå.

Dokumentasjon av utdanningskvalitet

Den sakkyndige komiteen ga uttrykk for at skriftliggjøringen av kvalitetsarbeidet, og vurdering av effekter av tiltak kan forbedres. Utdanningsutvalgene i fakultetene har en viktig rolle i dokumentasjon av kvalitetsarbeidet. Det iverksettes mye forbedringsarbeid i forbindelse med revidering av studieprogram og emne, og endringer dokumenteres gjennom vedtak i lokale utdanningsutvalg. Når det gjelder andre deler av kvalitetsarbeidet, som eksempelvis hvordan undervisning og veiledning fungerer og hvordan det fysiske læringsmiljøet oppleves, gir studentene tilbakemeldinger både gjennom formelle og uformelle fora. Universitetet tar imot innspill og det blir satt i gang tiltak, men som sakkyndig komite påpekte, mangler det gode rutiner for dokumentasjon for kvalitetsarbeid utover

Komiteens råd nr. 5:

I enda større grad å vurdere effekten av iverksatte forbedringstiltak som del av det systematiske kvalitetsarbeidet.

det som behandles i utvalgene. Dette vil bli fulgt opp ved overgang til nytt kvalitetssikringssystem (Kvalitet i Nord).

Enkle og gode rapporteringssystemer, vil støtte fakultetene i dokumentasjonsarbeidet, og malene for rapportering av emner og studieprogram ble derfor revidert i lys av komiteens råd. Bruk av rapporteringsmalen skal også bidra til å støtte studieprogramansvarlig i kvalitetsarbeidet ved at en aktivt avdekker punkter til forbedring.

Komiteens råd nr. 4:

Å gjøre studieprogramrapportene mer transparente i vurderingen av i hvilken grad - og på hvilket grunnlag - studieprogram anses å oppfylle NOKUTs krav.

Emne- og studieprogramrapporter gir oversikt over status i kvalitetsarbeidet på programnivå, og håndteres på fakultetene. Imidlertid stiller fakultetene spørsmål ved om Nordts modell for rapportering av utdanningskvalitet på fakultetsnivå, bidrar til økt kvalitet i utdanningene. Det kan oppleves som om formen på kvalitetsrapportering ikke fungerer optimalt. I og med at styret heller ikke ønsker å bli forelagt fakultetsrapportene, må det vurderes om disse skal videreføres. Dette må avklares før neste års kvalitetsrapport.

Samarbeid og samspill med studentene

Institusjonens ledelse har faste månedlige møter med ledelsen av Studentdemokratiet. Dette for å sikre god informasjonsflyt og for at universitetet raskt kan fange opp behov og iverksette eventuelle nødvendige tiltak.

Læringsmiljøutvalget (LMU) har definert opplæring for studenttillitsvalgte som sitt ansvar. Det har i de senere år vært ulike tilbud om opplæring med utgangspunkt i samarbeid mellom Studentinord, studentorganisasjonen og studieavdelingen (trekantsamarbeidet). Samlingene skal etter planen avholdes en gang i året. Det ble ikke tilbudt opplæring i regi av trekantsamarbeidet studieåret 2019/2020, men Studentorganisasjonen i Trøndelag gjennomførte en samling med opplæring for studenttillitsvalgte fra Trøndelag høsten 2019.

Komiteens råd nr. 2:

I dialog med studentorganet gjennomgå ordninger for tilrettelegging av at studentorganet fungerer godt på tvers av alle studiesteder, og finne frem til hvordan de best kan sikre god kunnskapsoverføring mellom gamle og nye studenttillitsvalgte, samt arbeide for å forbedre informasjonsflyten mellom universitetets ledelse og studenter med og uten tillitsverv

Trekantsamarbeidet planla våren 2020 et digitalt opplæringstilbud for studenttillitsvalgte, men denne opplæringen ble ikke gjennomført før høsten 2020. Det jobbes fortsatt med hvordan opplæring av studenttillitsvalgte best kan organiseres. Opplæring og overføring av kunnskap mellom gamle og nye studenttillitsvalgte er krevende. Studentdemokratiet har et ansvar her, men er avhengig av hjelp og støtte fra universitetet. Det blir viktig å få etablert en ordning med tilbakemelding fra studentledere som går ut av rollen, slik at universitetet og studentdemokratiet kan lære av deres erfaringer.

Informasjon til studenttillitsvalgte er viktig, men informasjon er også viktig for de studentene som ikke er tillitsvalgte. Det arbeides derfor med å forbedre informasjon på nett, både på nord.no og Canvas.

Nedstengningen i mars gjorde det nødvendig med tiltak både på kort- og lengre sikt for å sikre undervisning og eksamen, slik at studentene ikke skulle bli unødig forsinket i sitt studieløp. Det ble derfor etablert et prosjekt med representanter fra studentene, Studentinord og universitetet. En

viktig oppgave var også å forberede studieåret 2020/2021. Tett samarbeid med studentene har vært viktig for å kunne komme fram til gode løsninger.

Gjennom Tildelingsbrevet 2019 ble sektoren pålagt å etablere en mentorordning for studenter. Omfang og innretning kunne institusjonene selv bestemme, samt vurdere hvilke studier det var mest hensiktsmessig å starte opp med. Pilot for mentorordningen ble ferdig planlagt i studieåret 2019/2020, men vil ikke starte opp før høsten 2021.

Satsingen på kompetanseheving blant fagansatte, har ført til flere avlagte doktorgrader med derav økt andel ansatte på førstestillingsnivå. Nord har egne professorprogram for ansatte, og har også rekruttert eksternt til flere professorstillinger.

Kompetansehevingen kommer både institusjonen og studentene til gode. For studentene betyr det at flere av underviserne er aktive forskere tilknyttet ulike FoU-prosjekter, noe som vil bidra til å styrke kvaliteten på undervisningen. I tillegg vil det gi muligheter for studentene til å bli «medforskere» gjennom studentoppgaver etc. Arbeidet som nå er gjort, er viktig for å kunne tilby forskningsbasert undervisning.

Komiteens råd nr. 10:

Fortsette å ha oppmerksomhet på, og arbeide for å sikre god kunnskapsdeling med studentene om, hvordan satsningen på forskning og fagmiljø også skal bidra til å heve kvaliteten i studentenes utdanning.

Høy deltakelse på Studiebarometeret

For å kunne bruke Studiebarometeret til å gjennomføre kvalitetsforbedringer i studieprogrammene, er det viktig med høy svarprosent. Svarprosent for Nord universitet i 2019 var 53 %, mot 44 % i 2018. I løpet av perioden undersøkelsen lå ute, fikk studentene fire påminnelser fra NOKUT. Svarprosenten varierte mellom fakultet og studieprogram. Mange emneansvarlige la til rette for at studentene kunne besvare undersøkelsen i forbindelse med undervisningen. Resultatene viser at der man aktivt går inn i klassene, er det en høyere svarprosent. Spesielt FBA har utmerket seg med høy svarprosent over flere år.

Erfaringsdeling for å øke svarprosenten foregår på sentralt nivå som i Utdanningsutvalget, LMU, utdanningsseminaret om høsten, ansatte-seminaret om internasjonalisering i desember, SPA-seminaret om våren, webinarer og kurs i regi av KOLT og i møter mellom prorektor og prodekaner. Det skjer også mye erfaringsdeling på fakultetsnivå, eksempelvis på «lærermøter» og i lokalt utdanningsutvalg.

Komiteens råd nr. 8:

Arbeide med erfaringsdeling på tvers av institusjonen slik at undervisere og emneansvarlig kan lære av hverandre for å øke studentenes engasjement og oppslutning om ulike evalueringer.

Studieprogrammer slås sammen til en samlet institusjonsscore. Studiebarometeret 2019 viser at studentenes totalvurdering («jeg er alt i alt fornøyd med det studiet jeg går på») har gått opp fra 3,9 i 2018 til 4,1 i 2019. Dette er det beste resultatet Nord universitet har oppnådd noen gang. Resultatene fra Studiebarometeret ble presentert for styret i møte 11. mars 2020.

Fakultet	2016	2017	2018	2019
HHN	3,9	4,0	4,2	4,0
FSV	3,7	3,8	4,0	4,1
FBA	4,0	4,1	3,9	4,2
FSH	4,2	4,1	3,9	4,1
FLU	4,1	3,9	3,7	4,1

Tabell Studiebarometeret, « Alt i alt fornøyd »

Studieprogram under terskelverdi på indikatoren «Alt-i-alt fornøyd» blir fulgt opp av det aktuelle fakultet etter en vedtatt prosessbeskrivelse, og behandles av lokalt utdanningsutvalg.

	2017	2018	2019
Antall studieprogram under terskelverdi:	10	6	4

Tabell: Antall studieprogram under terskelverdi på indikatoren «Alt-i-alt-fornøyd»

Institusjonen benytter Studiebarometeret aktivt til forbedring av studieprogrammene. Fakultetene benytter datagrunnlaget som en kilde til å identifisere områder det er grunn til å undersøke nærmere. I og med at svarprosenten varierer, må derfor resultater med lav svarprosent vurderes nøye.

Akkreditering og re-akkreditering.

Hensikten med akkreditering og re-akkreditering er å sikre at alle utdanningene tilfredsstillende NOKUTs krav til studieprogram. Universitetet har myndighet til å godkjenne egne studier på alle nivå, og nye studieprogram må gjennom en omfattende prosess med akkreditering. Kravene som stilles er like strenge og omfattende som om de måtte gå gjennom NOKUT for godkjenning. Søknad om godkjenning behandles først i lokal utdanningsutvalg, deretter i sentralt utdanningsutvalg. Vedtak om godkjenning gis gjennom rektorvedtak.

Semester	Fakultet	Programnavn
Høst 2019	HHN	Årsstudium i luftfartsledelse
Høst 2019	FLU	Lærerspesialistutdanning i profesjonsfaglig digital kompetanse 1.-10. trinn
Høst 2019	FBA	Nordisk master i bærekraftig produksjon og utnyttelse av marine bioressurser

Tabell: Akkreditering av nye studieprogram 2019/2020

Hvert 7. år skal eksisterende studieprogram gjennom en tilsvarende prosess som ved akkreditering, kalt reakkreditering. Universitetet får gjennom denne prosessen jevnlig sjekket studieprogrammene for å sikre at de holder kvalitetsstandard.

Semester	Fakultet	Programnavn
Høst 2019	FSV	Bachelor i spill og opplevelsesteknologi
Høst 2019	FSV	Bachelor i journalistikk
Vår 2020	FSH	Bachelor i vernepleie heltid
Vår 2020	FSH	Bachelor i sykepleie heltid
Vår 2020	FSH	Bachelor i sykepleie deltid
Vår 2020	FSV	Bachelor i film og TV-produksjon
Vår 2020	FBA	Årsstudium i natur- og kulturminneoppsyn
Vår 2020	HHN	Påbygging til Bachelor i trafikkpedagogikk og trafikkikkerhet, årsstudium

Tabell: Re-akkreditert i studieåret 2019/2020

Fakultetene har planer for re-akkreditering, og erfaringen så langt er at de har kontroll på dette. I noen tilfeller kan en slik prosess ta opp mot to år før godkjenning oppnås. Dette skyldes enten mangel på fagmiljø, manglende praksisavtaler eller at studieprogrammet ikke har tilfredsstillende ordning for internasjonalisering. Fakultetene kan også be om re-akkreditering av studieprogram dersom det skal gjøres større revisjoner i en studieplan. Fakultetene gir tilbakemelding om at reakkreditering er svært ressurskrevende, og de stiller spørsmål ved om ordningen kan forenkles. Metodikken må evalueres, og det vil være ønskelig å innhente erfaringer fra andre i sektoren.

Status for Kultur for systematisk kvalitetsarbeid

Det systematiske kvalitetsarbeidet ved Nord universitet tilfredsstillende kravene, men kvalitetsarbeidet må stadig videreutvikles for at det fortsatt skal holde standarden. Arbeidet med å dokumentere iverksetting og oppfølging av tiltak er ennå ikke helt på plass, og det må diskuteres hvilken

dokumentasjon som skal prioriteres. Samspillet mellom universitetet, studentene og Studentinord oppleves som godt, men opplæring av tillitsvalgte er fortsatt sårbart. Universitetet har ikke fått på plass mentorordning for studenter innen 2019, slik KD påla sektoren. Piloten ble ferdig planlagt i studieåret 2019/2020, men vil ikke få oppstart før høsten 2021. Arbeidet med akkreditering og reakkreditering har gått etter planen, men metodikken er svært ressurskrevende og må vurderes.

Plan for videre arbeid:

- Fortsette arbeidet med dokumentasjon av tiltak og oppfølging av tiltak i kvalitetsarbeidet.
- Etablere en fast ordning for tilbakemelding fra utgående studentledere, slik at universitetet og studentdemokratiet kan lære av deres erfaringer og som kan brukes i opplæringen.
- Starte pilot mentorordning høst 2021.
- Evaluere metodikken for akkreditering og reakkreditering.

2. Kvalitet i studieprogramdesign og utdanningsledelse

God sammenheng og samsvar mellom læringsutbytte, undervisnings- og læringsformer og vurderingsordning i studieprogrammet.

En nasjonal og internasjonal målsetting er å sikre at studentene oppnår et godt læringsutbytte. Læringsutbyttebeskrivelser skal gi et bilde av hvilken kompetanse studentene tar med seg ut i arbeidslivet, eller til videre studier ved læresteder i inn- og utland.

Gjennom årlige revisjoner av studieplaner, har studieprogram- og emneansvarlig i samarbeid med lærerkollegiet, ansvar for å sikre kvalitet i studieprogram og emner. Revisjon av studieplaner behandles av lokalt utdanningsutvalg der endringer dokumenteres. I revisjonsarbeidet benyttes ulike kilder, eksempelvis lærerkollegiets erfaringer, innspill fra sensorer, «praksisfeltet», samt studentenes tilbakemeldinger på emne- og studieprogram. I tillegg benyttes resultater fra Studiebarometeret og nasjonale deksamener eller evalueringer. I forbindelse med revisjon av studieplaner er det viktig å fange opp og forbedre sammenhengen mellom læringsutbytter, undervisnings- og læringsformer og vurderingsordninger (constructive alignment). Det er et stort fokus i sektoren på studentaktive læringsformer, og for å legge til rette for god oppnåelse av læringsutbytte. Et dårlig studieprogramdesign kan medføre at studentene ikke oppnår læringsutbyttet, i tillegg til at det kan påvirke gjennomstrømningen.

Kvalitetsindikatorer

Nord vedtok i utgangspunktet fem kvalitetsindikatorer for å følge utviklingen i kvalitetsarbeidet. Etter siste rapport om utdanningskvalitet til styret, ble den ene indikatoren fra Studiebarometeret tatt ut. Dette var en indikator som viste studentenes tidsbruk på studiet, både lærerstyrt og egenstudier. Indikatoren ble kritisert på nasjonalt nivå ut fra at det var knyttet stor usikkerhet rundt kvaliteten på data. De fire gjenstående indikatorene er som følger:

- a) Kvalifiserte søkere pr. budsjetterte studieplass
- b) Gjennomføring på normert tid (vitnemålgivende).
- c) Frafall underveis i studiet (vitnemålgivende)
- d) Fra studiebarometeret: «alt i alt fornøyd med»

NOKUT-komiteen anbefalte å benytte kvalitetsindikatorer jevnlig, både for å følge utviklingen over tid, iverksette nødvendige tiltak og for å vurdere effekten av iverksatte forbedringstiltak. Fakultetene har etterlyst tilgang til flere indikatorer som grunnlag for ha oversikt, kunne iverksette tiltak innen utdanningsområdet og vurdere effekten av iverksatte tiltak (jf. Komiteens råd nr. 5).

Indikator a) Kvalifiserte søkere pr. budsjetterte studieplass (høsten 2019)

Utviklingen i kvalifiserte søkere pr. studieplass har for hele sektoren hatt en jevn stigning i de senere år, til og med 2018. I 2019 kom det en nasjonal nedgang i søkertall på 2,5 %, som er noe mindre enn Nords nedgang på 4,9 %. Nedgangen skyldes bl.a. strengere opptakskrav til Bachelor i sykepleie, et studieprogram som tradisjonelt har hatt mange søkere.

Fakultet	2016	2017	2018	2019
HHN	1,39	1,35	1,16	1,12
FSV	1,48	1,57	1,70	1,75
FBA	1,36	2,07	2,34	2,54
FSH	1,83	2,22	2,44	1,36
FLU	0,82	0,76	0,96	0,81
NORD	1,33	1,45	1,56	1,32

Tabell: Kvalifiserte søkere per studieplass

Pr. 1. oktober 2019 var det totalt 11 067 registrerte studenter ved Nord. Dette var 368 færre studenter enn i 2018. Det har vært en bevisst strategi fra universitetets side å dreie studieporteføljen fra kortere studier til gradsstudier. Ved opptaket høsten 2019, var det imidlertid ikke tilstrekkelig økning av studenter på gradsprogrammene til å kompensere for tapet av studenter på de kortere studiene.

Alle universitetene og høyskolene er regionalt rekrutterende, men i ulik grad. Nord universitet rekrutterer godt over 70 % av studentene fra nærliggende geografiske områder i Nordland og Trøndelag. For ytterligere detaljer, se styresak 88/19 oktober 2019.

Fakultetene jobber strategisk med ulike rekrutteringstiltak, også i samarbeid med kommunikasjonsenheten. Eksempelvis deltar FLU både i et nasjonalt prosjekt om rekruttering av menn til lærerutdanninger og i et prosjekt med UiT for å fremme grunnskolelærerutdanningen i Nordland og Trøndelag. FSH startet høsten 2019 et 5-årig prosjekt for rekruttering til sykepleierutdanningen og yrket, initiert av RSA'ene, rektor og styret. Det pågår også et kontinuerlig arbeid med å bedre informasjon på nettsider og i ulike sosiale medier.

Indikator b) Gjennomføring på normert tid og c) Frafall underveis i studiet

Styret fikk presentert en sak om rekruttering og ivaretagelse av studenter i desember-møtet 2019. I saken ble gjennomstrømnings-prosjektet beskrevet. Per i dag er fullføringsgrad ett av flere nasjonale styringsparametere gitt av KD. Nord universitet har over tid hatt en økende fullføringsgrad på bachelorutdanningene, med snitt litt over nasjonalt nivå. Kurven for masterutdanningene har vært fallende når det gjelder 2-årige masterløp. Andelen som gjennomfører et studieprogram øker når vi legger til ett eller flere semestre. Studieporteføljen ved Nord består av en stor andel profesjonsstudier på bachelornivå. Disse studiene har i snitt høyere gjennomføringsgrad enn de disiplinære utdanningene, og bidrar til å heve nivået.

Fakultet	Andel ferdige på normert tid - bachelor	Andel frafall - bachelor
HHN	44,18 %	36,95 %
FSV	53,37 %	30,31 %
FBA	59,02 %	22,44 %
FSH	64,78 %	16,19 %
FLU	57,26 %	28,63 %
Totalt bachelor	56,83 %	25,65 %

Tabell: Start H 2017 -normert ferdig V 2020

Når det gjelder gjennomføringsgraden på masternivå varierer det mye mellom utdanningene. Eksempelvis har Erfaringsbasert master i kunnskapsledelse en gjennomføringsgrad på normert tid på

nærmere 80 %, mens Master i samfunnsvitenskap har en gjennomføringsgrad på 21 %. Mange masterstudenter ønsker kun å delta på utvalgte emner, og har ingen plan om å skrive masteroppgaven. Dette påvirker snittet for gjennomstrømming, og bidrar også til et høyt frafall på statistikken. Eksempelvis ved ABIOK-utdanningene, ønsker de fleste studentene kun å gjennomføre den delen av studiet som gir spesialistkompetanse.

FAKULTET	Andel ferdig på normert tid - master	Andel frafall - master
HHN	49,06 %	17,92 %
FSV	19,70 %	40,91 %
FBA	40,00 %	28,00 %
FSH	0,00 %	52,27 %
FLU	44,22 %	17,69 %
Totalt master	36,08 %	26,29 %

Tabell: Start høst 2018 - normert ferdig vår 2020

Det kan skilles mellom 3 ulike former for frafall:

- Frafall mellom program, innenfor samme lærested (intern migrasjon)
- (Ekstern) migrasjon mellom institusjoner, eller
- slutte helt i høyere utdanning (drop-out)

Det er etablert et eget prosjekt for analysere og forbedre gjennomføring på master- og bachelorstudier (styresak 88/19).

Indikator d) «Alt- i- alt- fornøyd med»

Her henvises det til tabell og forklaring under kapittel 1 og punktet «Høy deltakelse på Studiebarometeret».

Utdanningsledelse

Rollebeskrivelser for utdanningsledelse ble utarbeidet i 2016/2017, og ble i stor grad preget av krav i Tilsynsforordningen. Sakkyndig komite kommenterte at rollebeskrivelsene var omfattende. I studieåret 2019/2020 ble rollebeskrivelsene justert, og fokus er dreid mot å arbeide for en kvalitetskultur, og å styrke forbedringsområdene påpekt av NOKUT.

Komiteens råd nr. 9

Arbeide videre med de studieprogramansvarliges forståelse av rollen og ansvaret, og sikre at SPA-ene får tilstrekkelig støtte og opplæring, slik at de blir godt rustet til å bekle sin funksjon for å sikre kvalitetsutvikling og forbedring på programnivå.

Høsten 2019 ble det arrangert seminar om utdanningskvalitet, der studieprogramansvarlige var målgruppen. I tillegg deltok også representanter fra Studieavdelingen og fakultetsadministrasjonene. Tittelen på seminaret var «Kultur for kvalitet». På agendaen sto bl.a. presentasjon av SFU'ene (Sentre for fremragende undervisning), internasjonalisering (status og tiltak) og gjennomstrømningsprosjektet. Det ble også avholdt et webinar for SPA'ene i juni, med hovedtema «Digitalisering av utdanningene». Planlegging av et eget modulbasert SPA-kurs ble gjort våren 2020, og vil bli avholdt på et senere tidspunkt.

Faglig og sosial inkludering av studenter

For å sikre god ivaretagelse av nye studenter i første semester, er det etablert førstesemesterutvalg ved de enkelte studiestedene. Utvalgene har ansvar for arrangementer og tiltak som skal sikre at studentene integreres i studie- og studentmiljøet på en god måte. Gjennom å skape trivsel skal en hindre frafall. Faglig integrering er minst like viktig som sosial integrering, for at studentene skal lykkes. Dette er dokumentert gjennom arbeidet i nasjonalt Nettverk for studenters suksess i høyere utdanning. Ansvar for at studentene blir faglig integrert, ligger hos fagmiljøet.

Våren 2020 ble det planlagt etablert et overordnet førstesemesterutvalg. Dette består av lederne for de lokale utvalgene, prorektor for utdanning, studiedirektør, samt ledere fra Studentorganisasjonen og Studentsamskipnaden. Det overordnede utvalget skal møtes én gang hvert semester for erfaringsutveksling, evaluering av innsats og utarbeidelse av felles tiltak. Første oppgave for utvalget er å utarbeide forslag til like rutiner for mottak av nye studenter i hele universitetet. Dette arbeidet skal være ferdig i løpet av februar 2021, og danne mal for mottak av studenter høsten 2021.

Status Kvalitet i studieprogramdesign og utdanningsledelse

Universitetet har et godt system for årlig revisjon av studieplaner, men fakultetene etterlyser tilgang til flere rapporter med kvantitative data som grunnlag i forbedringsarbeidet. Antall kvalifiserte søkere gikk ned høsten 2019, blant annet pga. nytt karakterkrav på bachelor i sykepleie. Nord har høyere gjennomføringsgrad på normert tid på bachelorutdanningene, enn det nasjonale snittet. Gjennomføring på masterutdanningene ligger imidlertid langt under snittet, selv om det er store variasjoner mellom programmene. Nye rollebeskrivelser er utarbeidet, men er ikke implementert. Førstesemesterutvalg er etablert på alle studiesteder med campusbaserte utdanninger. Våren 2020 ble det bestemt å innføre et overordnet første-semesterutvalg som kan bidra med erfaringsdeling og etablere like rutiner.

Plan for videre arbeid:

- Utvikle nytt sett av kvalitetsindikatorer.
- Implementere tiltak som er identifisert i «gjennomføringsprosjektet».
- Implementering av nye rollebeskrivelser
- Etablere overordnet første-semesterutvalg.

3. Kvalitet i utdanningsfaglig kompetanse

Pedagogisk kompetanseheving hos undervisere

Det er etablert flere kurs for å styrke fagpersonalets utdanningsfaglige kompetanse.

- Et 200-timers basiskurs: Dekker opplæringskravene i Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger. FLU har ansvar for kurset. Nytilsatte prioriteres, men kapasitet dekker ikke behovet.
- 40-timers kurs innenfor pedagogikk, didaktikk og den utdanningspolitiske kontekst. Målgruppen er ansatte som har erfaring fra undervisning, men mangler dokumentasjon på opplæring. Innhold til kurset ble utarbeidet våren 2020, men kurset ble først tilbudt i høst.
- Utdanningsfaglig CV: Det er laget en veileder for utarbeidelse av utdanningsfaglig CV, som skal benyttes i forbindelse med ansettelse og opprykk, ut fra krav i forskrift gjeldende fra 01.09.2019.

Komiteens råd nr. 11:
 Videreutvikle og forbedre teknologiske og didaktiske virkemidler, herunder å styrke det systematiske arbeidet med kompetanseheving for undervisere i bruk av slike virkemidler, for å øke studentenes læringsutbytte og gi adgang til fagmiljøer på tvers av studiesteder

Pedagogisk kompetanse

Det er etablert et universitetspedagogisk nettverk for å bidra for å bidra til utvikling av utdanningsfaglige kurs, og system for dokumentasjon av utdanningsfaglig kompetanse. Nettverket har representanter fra fagpersonalet ved de fem fakultetene, og har vært ledet av en universitetspedagog. KOLT har sekretariatsansvaret. Nettverket har også utarbeidet forslag til meritteringsordning for fremragende undervisere. På bakgrunn av forslaget har rektor vedtatt opplegget for en slik ordning.

I forbindelse med omlegging til digital undervisning, har KOLT gjennomført en rekke kurs og webinarer, bl.a. om pedagogisk bruk av digitale verktøy. Det er fortsatt stort behov for kompetanseutvikling på området, og opplæringstilbudet innenfor nettpedagogikk videreutvikles.

Det ble også etablert et nettpedagogisk ressursforum bestående av ansatte fra alle fakultetene, med erfaring fra nettundervisning. Ressursforumet har arrangert flere møter med ulik tematikk (se i tabellen nedenfor). Det ble også produsert til dels omfattende digitale læringsressurser for nettundervisning, som ble gjort tilgjengelig for alle ansatte i Canvas (læringsplattform).

Fra februar til juni 2020, ble det gjennomført 32 kurs og webinarer med ca. 300 unike deltakere totalt. Før februar er det ikke tilgjengelige oversikter over opplæringstilbud eller antall deltakere.

Antall:	Hva:	Tema:	Antall deltakere:
18	Webinar	<i>Fra Campus til nettundervisning</i>	166
		<i>Nettpedagogikk for SPA</i>	50
		<i>Fagdager om nettpedagogikk (både på norsk og engelsk)</i>	288
		<i>Om Podkast i undervisningen</i>	44
		<i>Om personvern i nettundervisning</i>	48
5	Ressursforum	<i>Første superbrukerforum (status og erfaringsdeling)</i>	23
		<i>Sosialisering for et godt digitalt læringsmiljø/forum</i>	34
		<i>Digitale vurderingsformer</i>	26
		<i>Hverandrevurdering</i>	18
		<i>Erfaringer og høsten 2020</i>	16
3	Kurs	<i>Canvas – pedagogisk ressurs eller dokumentmappe (både på norsk og engelsk)</i>	74
8	Kurs	<i>Basiskurs i Inspira</i>	58

Tabell: Arrangerte webinar og møter i ressursforum

Status Kvalitet i utdanningsfaglig kompetanse

Universitetet tilbyr ulike opplæringstilbud innen UH-pedagogisk kompetanse. Etterspørselen har økt, delvis på grunn av nytt regelverk, og fordi interessen for kompetanse innen pedagogisk bruk av digitale verktøy har økt. Det er utarbeidet et opplegg for at ansatte kan dokumentere sin pedagogiske kompetanse (utdanningsfaglig CV), og meritteringsordning er vedtatt.

Plan for videre arbeid:

- Styrke kapasiteten for opplæringstilbud innen UH-pedagogisk kompetanse
- Videreutvikle opplæringstilbud i pedagogisk bruk av digitale verktøy
- Lyse ut ordning for å bli vurdert som «merittert underviser».

4. Kvalitet i samspillet med samfunnet

Samarbeid med arbeidslivet for å utvikle studieprogrammene

Fakultetene har tidligere hatt ulike ordninger for å sikre koplinger mot samfunn og arbeidsliv, men sakkyndig komite vurderte at ordningene burde styrkes. Kontakten mellom universitet og samfunns- og arbeidsliv skjer på ulike arenaer, og på ulike nivå i organisasjonen:

- Nord har to Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA). Rådene bidrar blant annet med å gi innspill til at Nord har en relevant studieportefølje tilpasset regionenes behov. I studieåret 2019/2020 ble det avholdt to RSA -møter. Tema i møtene var arbeidet med ny strategisk plan, og attraktive studiesteder.

Komiteens råd nr. 3:

Dersom eksterne vurderingspaneler kun skal bruke i forbindelse med reakkreditering, bør universitetet sikre andre former for evaluering av faglig substans ut over de forskriftsmessige minimumskravene, som kan bidra til faglig kvalitetsutvikling.

- Som et svar på komiteens råd ble det vedtatt å opprette studieprogramråd ved fakultetene, med deltakelse fra arbeidslivet og eksternt fagmiljø. Samme studieprogramråd kan benyttes for «fagnære» utdanninger.
- Universitetet deltar på ulike arenaer, eksempelvis Kompetanseforum Nordland og Kompetanseforum Trøndelag med tilhørende underenheter. Nord må vurdere hvilke arenaer som skal prioriteres, og hvem som skal representere Nord i de ulike fora.
- Fakultetene har egne møter med aktører i samfunns- og arbeidsliv om praksis i utdanninger, og om konkrete kompetanseleveranser (EVU).

Kvalitet i praksis

Nord universitet har flere profesjonsstudier med rammeplanstyrt praksis. Disse utdanningene har faste møter og et tett samarbeid med praksisfeltet, hvor kvalitet i utdanningene og i praksis er tema. FLU, FSH og FSV tilbyr opplæring av praksisveiledere som en del av samarbeidet, og for å tilfredsstille krav i lovverket.

Komiteens råd nr. 7:

Tydeliggjøre i det dokumenterte og formelle kvalitetssystemet, og i rammeverket for det systematiske kvalitetsarbeidet, hvordan universitetet arbeider for å sikre kvaliteten i studentenes praksis.

NOKUT har gjennom nasjonale tilsyn, evalueringer, undersøkelser og andre prosjekter avdekket store utfordringer når det gjelder kvalitetssikring og utvikling av praksis. Nord universitet startet planlegging av et prosjekt på tvers av fakultetene om *Kvalitet i praksis*, våren 2020. Prosjektet skal gjennomføres i 2021.

Status Kvalitet i samspillet med samfunnet

Universitetet har to Råd for samarbeid med arbeidslivet. Rådene har i studieåret gitt innspill til portefølje, strategi og hva som skal til for å få attraktive studiesteder. Nord vedtok opprettelse av Studieprogramråd for å sikre bedre samhandling mellom utdanning og arbeidsliv. Ordningen er ikke fullt ut implementert. Universitetet deltar i mange ulike fora. Sakkyndig komite ba Nord om å tydeliggjøre hvordan universitetet arbeider for å sikre kvaliteten i studentenes praksis. Det er derfor planlagt gjennomført et prosjekt om kvalitet i praksis på tvers av fakulteter.

Plan for videre arbeid:

- Implementere bruk av studieprogramråd i fakultetene
- Universitetet må vurdere hvilke samarbeidsarenaer som skal prioriteres, og hvem som skal representere institusjonen.
- Gjennomføre praksisprosjektet

5. Kvalitet i internasjonalisering

Kvalitetsmeldingen tar opp at internasjonalisering og internasjonalt samarbeid er en forutsetning for kvalitet i studiene. Nord universitet har svake tall for ut- og innreisende studenter, og fokuset på internasjonalisering må økes. Internasjonalisering i studiene kan også oppnås gjennom gjesteforelesere, engelskspråklig pensum, og samkjørt undervisning på engelsk for norske og utenlandske studenter. Det er iverksatt en rekke tiltak i studieåret for å øke mobiliteten:

- Ved Nord må alle nye studier ha et mobilitetsvindu for å kunne bli akkreditert.
- Utvelgelse av samarbeidsinstitusjoner skal skje gjennom eksisterende forskningssamarbeid, for å sikre at avtalene er aktive, relevante for studiene, og at emner tatt på samarbeidsinstitusjoner kan innpasses i studentenes studieløp.

- Flere fakultet har laget engelskspråklige semesterpakker for innreisende studenter. Det er også tilbud om engelskspråklige gradsprogram, eksempelvis Bachelor i engelsk ved FLU, der mange søkere kommer fra andre land. FBA har både bachelor- og masterprogram med engelsk som hovedspråk, og FSV har i flere år hatt det engelskspråklige «Nordlige studier» som års- og bachelorstudium.
- «Partner Day» arrangeres av Internasjonalt utvalg. Studentene får spesifikk informasjon om emnevalg, hvilke semestre de kan benytte til utveksling og hvor de kan reise. I tillegg får de informasjon om søkeprosessen. Høsten 2019 var det fysiske møter i Bodø og i Levanger der representanter fra rundt femti universitet var tilstede. Erfaringene fra Partner Day er så gode, at dette vil bli en fast årlig hendelse.
- Fakultetene ble tildelt strategiske midler for å støtte opp under internasjonaliseringsarbeidet. Midlene har bidratt til større aktivitet, gjennomgang av eksisterende samarbeidsavtaler og utvikling av nye.

Partner Day:

- ✓ Arrangementet er innrettet mot førsteårsstudenter, både på bachelor- og masternivå
- ✓ Representanter fra samarbeidsuniversiteter deltar
- ✓ Ansatte fra fakultetene får møtt sine avtalepartnere

Situasjonen som oppsto i mars, førte dessverre til at det ble en stopp i studentmobiliteten. Studenter på utveksling ble kalt hjem, og det ble lagt til rette for at studentene kunne gjennomføre alternative utdanningsplaner i vårsemesteret. Også de internasjonale studentene ved Nord, fikk ekstra oppfølging. Noen dro hjem, mens andre fullførte studieåret. Arbeidet som er nedlagt, vil være et godt utgangspunkt når situasjonen igjen normaliseres. Strategi 2030 vil legge føringer for at universitetet må bli mer internasjonalt orientert, og at dette er et område som må utvikles videre.

Fakultetsnavn	2019 Høst		2020 Vår	
	Innreisende	Utreisende	Innreisende	Utreisende
Fakultet for biovitenskap og akvakultur (FBA)	10	7	13	19
Fakultet for lærerutdanning og kunst- og kulturfag (FLU)	41	15	7	9
Fakultet for samfunnsvitenskap (FSV)	8	12	9	16
Fakultet for sykepleie og helsevitenskap (FSH)	3	16	3	5
Handelshøgskolen (HHN)	15	12	43	5
Nord universitet	77	62	75	54

Tabell inn- og utreisende studenter (3 mnd eller mer)

Ifølge data fra NSD var snittet for utreisende studenter ved Nord universitet 0,9 % i 2019. Snittet for alle utdanningsinstitusjoner var 2,6 %. Det varierer mye mellom institusjonene, der NHH er på topp med 14,6 %. For å se på sammenlignbare universiteter, hadde UIA 3,4 % på utveksling i 2019 og UiS 2,3 %. UiT hadde samme år 1,6 %, dvs. 780 studenter på utveksling.

Status Internasjonalisering

Nord universitet har lave tall på studentmobilitet, og det er iverksatt en rekke tiltak som eksempelvis gjennomgang av utvekslingsavtaler og arrangering av Partner Day. Partner Day ble gjennomført første gang høsten 2019, og ble svært vellykket. Dette arrangementet vil bli videreført.

Plan for videre arbeid:

- Delstrategi for internasjonalisering bør revideres når Strategi 2030 er vedtatt.
- Videreføre Partner Day og motivere studenter for utveksling
- Videreutvikle samarbeidet med utenlandske institusjoner for å sikre gode mobilitetsavtaler.

6. Kvalitet i studentenes læringsutbytte etter endt utdanning

Den første kandidatundersøkelsen ved Nord ble gjennomført vår 2020 og var rettet mot uteksaminerte kandidater i perioden 2012 til og med 2018. Undersøkelsen viste at:

- 9 av 10 kandidater opplever at utdanningen er relevant i nåværende jobb.
- 7 av 10 kandidater mener det er samsvar mellom kvalifikasjoner og hva som kreves i nåværende jobb.
- 8 av 10 er fornøyde med utdanning sin, og nær like mange ville anbefalt Nord, og eget studieprogram til andre.

Sammenlignet med andre kandidatundersøkelser gjennomført de siste årene ved andre

utdanningsinstitusjoner, har Nord høyest andel kandidater som mener at utdanningen er relevant. Det er en sterk sammenheng mellom opplevd relevans av utdanningen i nåværende jobb og sammenhengen mellom egne kvalifikasjoner og krav i jobben (Jfr. styresak fra oktober 2020). Imidlertid er det forskjeller mellom fakultetene, noe som gjenspeiler forskjellen mellom fagområder. Ikke uventet, opplever kandidatene med lærerutdanning, størst etterspørsel på arbeidsmarkedet. Samlet sett jobber 6 av 10 kandidater i offentlig sektor, og andelen med heltidsstilling ligger over snittet på alle arbeidstakere i landet.

Kandidatundersøkelsen gir klare indikasjoner på at studiene har relevans i forhold til arbeidslivet, og da spesielt i offentlig sektor, der de fleste kandidatene er sysselsatte. Som en indikator på godt læringsutbytte, viser undersøkelsen at studietilbudene jevnt over oppnår læringsutbyttet, selv om kandidatene mener at bedre mulighet for praksis i utdanningen, flere gjesteundervisere fra arbeidslivet og flere praktiske caser eller simuleringer i undervisningen, ville gjort dem enda bedre rustet til arbeidslivet. I styresaken nevnes også at en alumniordning ved alle fakultet, ville gitt bedre muligheter for å følge opp tidligere studenter i arbeidslivet.

Status Kvalitet i studentenes læringsutbytte etter endt utdanning

Kandidatundersøkelsen viser at utdanningene ved Nord er relevante, og at de fleste kandidatene får seg jobb etter endt utdanning. Studentene er også stor sett fornøyde med utdanningen, og vil anbefale den til andre.

Plan for veien videre:

- Gjenta kandidatundersøkelse regelmessig og bruke informasjonen til forbedring av programmene og i markedsføring av studiene.
- Iverksette alumni-ordning ved fakultetene

Avslutning

Studieåret 2018/2019 ble arbeidet med utdanningskvalitet prioritert svært høyt ut fra det forestående tilsynet. Det skapte et stort engasjement fra alle ansatte på tvers av fakulteter og ansvarsområder, og bidro svært positivt til å bygge en kvalitetskultur i institusjonen. Utfordringen videre har vært i ivareta det positive engasjementet, og å vedlikeholde og videreutvikle kulturen.

Selv om det systematiske kvalitetsarbeidet fikk god omtale, påpekte den sakkyndige komiteen flere forbedringspunkter. Disse forbedringspunktene er tatt opp gjennom hele rapporten, og det er vist hvordan de planlagte utviklingsprosjektene er fulgt opp. Det er bygget et godt grunnlag og det er en

Komiteens råd nr 6:

Skape bedre balanse mellom kildene i kvalitetsarbeidet på alle gradsnivåer, slik at kildegrunnlaget for analyser av utdanningskvaliteten enda mer systematisk også bygger på tilbakemeldinger fra arbeidslivet om studienes relevans og fra eksterne fagpersoner og for benchmarking om studietilbudenes faglige nivå, også internasjonalt.

positiv utvikling på mange parametere, som vist i kapitlene over. På flere felt er det nå etablert gode rutiner og prosesser som er godt forankret i institusjonen, eksempelvis oppfølging av studier under terskelverdi på Studiebarometeret.

Arbeidet med forbedring må likevel videreføres, og en kan ikke slå seg til ro og tenke at målet er nådd. Dette fordi systematisk arbeid med utdanningskvalitet skal bidra til at utdanningene holder forventet kvalitetsnivå, at de er relevante for samfunns- og arbeidsliv, og at studentene lykkes med studiene.

Oppfølgingsområder for 2021

For å følge opp rådene fra den sakkyndige komiteen, vil flere områder måtte prioriteres:

1. Universitetet skal videreutvikle overvåking av utdanningsområdet ved utvelgelse av flere kvalitetsindikatorer, og få opp et system som fanger opp endringer knyttet til utdanning og produksjon. Datagrunnlaget for kvalitetsindikatorene må oppdateres kontinuerlig og være lett tilgjengelig for fakultetene. Systemet må også bidra til å redusere behovet for manuelle uttrekk og oppfølging. God oppdatert informasjon skal benyttes til å avdekke tegn på sviktende kvalitet på et tidlig tidspunkt, gi fagmiljøene informasjon om effekten av igangsatte tiltak og eventuelle behov for justering.
2. Nord har etablert et eget kvalitetssikringssystem med benevnelsen «Kvalitet i Nord». Systemet er nå klart, slik at innholdet i de ulike kvalitetsområder kan utvikles. Prosedyrer og rutinebeskrivelser for utdanningsområdet må oppdateres, tilpasses og legges inn i det nye kvalitetssikringssystemet.
3. Sikre kvalitet i studentenes praksis ved å bruke erfaringer og kunnskap NOKUT har delt i rapporter om kvalitet i praksis. Praksisdelen må være faglig og økonomisk bærekraftig
4. Nord må få på plass bedre rutiner for oppfølging av tiltak og vurdere om tiltakene har hatt ønsket effekt, og dokumentasjon av sentrale forbedringsprosesser.
5. Utdanningsutvalget må diskutere hvordan rapportering av utdanningskvalitet kan bidra til å styrke kvalitetsarbeidet i studieprogrammene og utdanningsområdet, og samtidig gi tilstrekkelig innsyn og kontroll av status.
6. Studieprogramråd må etableres for å sikre bedre kobling mellom utdanning og arbeidsliv, og eksterne fagmiljø for benchmarking av studietilbudenes faglige nivå.
7. Utdanningsutvalget må ta en gjennomgang av dagens praksis for (re)akkreditering av studieprogrammer.
8. Universitetet må hjelpe studentdemokratiet med opplæring og overføring av kunnskap mellom gamle og nye studenttillitsvalgte. Det må etableres en ordning som fanger opp erfaringer fra studentledere som går ut av rollen, slik at nye studentledere lettere kan gå inn i rollen.